

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

คุณธรรม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นเชิงบูรณาการ
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

พลังแผ่นดิน

ศ.บ.พ.ประเวศ วะสี เสนอให้คุณธรรม-จริยธรรมเป็นวาระแห่งชาติ หน้า 8

ค่ายผู้นำยุวชนศาสนสัมพันธ์ หน้า 12

สัมภาษณ์พิเศษ ศ.บ.พ.เสมอ พริ้งพวงแก้ว หน้า 15

ขอต้อนรับทุกท่านสู่บ้าน "คุณธรรม" แห่งรวมสาระและข่าวสารในดวงคนทำดี เราจะพบกันเดือนละครั้ง เพื่อสื่อสารถึงผู้ที่กำลังทำกิจกรรมดีๆ อยู่ทั่วประเทศ

ในฉบับนี้ เป็นฉบับพลังแผ่นดิน จึงมีเนื้อหาหลากหลายที่กล่าวถึงเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นสัมภาษณ์พิเศษ **คุณหมอเสม พริ้งพวงแก้ว** ราชกุมารีอายุ 95 ปี ที่ฝากข้อคิดเรื่องทศพิธราชธรรม คือธรรมที่นำไปสู่พลังแผ่นดิน เรื่องของค่ายยุวชนศาสนสัมพันธ์ที่ร้อยใจเด็กพุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นหนึ่งเดียว และสัมภาษณ์น้องเนท ศิลปินคุณธรรมปี 48 รวมถึงบทความของ **คุณหมอประเวศ วะสี** ที่พูดถึงคุณธรรมจริยธรรม ว่าเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

นอกจากนี้ยังมีข่าวสารดี ๆ อีก มากมาย

เล่มหน้า เราจะนำบรรยากาศในงานสมัชชาคุณธรรม แห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ 1 ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ มาเล่าสู่กันฟัง พร้อมเรื่องราวดี ๆ ที่เกี่ยวกับวันพ่อแห่งชาติ และสาระอื่นๆ เช่นเคย

พบกันใหม่เดือนหน้าค่ะ
บรรณาธิการ

สารบัญ

✎ ยินดีต้อนรับ	หน้า 2
✎ วาทะประทับใจ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี	3
✎ เรื่องเล่าขาวดี	4
✎ ต่อสายตรง	6
✎ จุดประกาย คุณธรรม-จริยธรรม : ระเบียบวาระแห่งชาติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม	8
✎ เจาะใจ ขยายผล ค่ายผู้นำยุวชนศาสนสัมพันธ์ สานฝันพุทธ-คริสต์-อิสลามอยู่ด้วยกันอย่างκανานติ	12
✎ หนึ่งในร้อย ศ.นพ. เสม พริ้งพวงแก้ว ธรรมะ สร้างพลังแผ่นดิน	15
✎ เด็กไทยไฟดี เปิดใจน้องเนท : เหวิดตรา ศิระสาสตร์ ศิลปินคุณธรรมปี 48	18
✎ คุณยายตอทคอม	20
✎ ปฏิทินคุณธรรม	22
✎ สนุกกับศูนย์คุณธรรม	23
✎ ทำดีได้ไม่ต้องเดี๋ยว	24

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

อ.ไพบุลย์	วัฒน์ศิริธรรม
อ.นราทิพย์	พุ่มทรัพย์
รศ.ดร. อรพรรณ	พรสิริมา

กองบรรณาธิการ

อังคณา	เขาวัดพัฒนาพานิช	ประมวล	บุญมา
วิไลวรรณ	ถึกไทย	ณัฐกฤตา	หิรัญสุข
ศศิธร	เล็กสุขศรี	สุชาติดา	นกออยู่
วิมล	ผิวอ่อน	ศรวิไล	นวลขาว
ประภอบ	นวลขาว	ศิริวรรณ	ดวงกมลไพบุลย์
สมชาย	มนตรีศรีศักดิ์	วันวิสาข์	รอดเจริญ
พงศธร	ไวเชิงคำ	บดินทร์	วรวัส
ณัฐฐ์บรรจง	เดชวิริยะชาติ	อนุสรณ์	ปัทมะสังข์
ธีรธร	แพงประสิทธิ์	อมรัตน์	ธีรสรเมชญ
ครรชิต	ปิตะกา	เอกราช	ญวนมี
พิพัฒน์	เพชรจิโรจน์	วชิราวุธ	ชวงษ์วาน

ผู้ออกแบบจัดพิมพ์

บริษัท สไตส์ครีเอทีฟเฮาส์ จำกัด
โทร. 0 2945 8051-6 โทรสาร. 0 2945 8057
e-mail : stylecreative@yahoo.com

พ.ต.ท. ดร. กักชิน ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

“

ในยุคข้างหน้า ผมจะกำหนดว่าต่อไปนี้เรื่องของ การ Exploit เด็ก หรือการทำให้เด็กต้องถูก เอารัดเอาเปรียบทำลาย เพื่อผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจของผู้ใหญ่ถือว่าเป็นธุรกิจที่ไร้จริยธรรม และคุณธรรม ถึงแม้ว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ความจริงแล้วมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่ยังสามารถทำได้ เพราะฉะนั้นผมจะพูดกันตรงๆกับบรรดานักธุรกิจ และผู้บังคับใช้กฎหมายว่า ต่อไปนี้ธุรกิจประเภทที่ทำลายจริยธรรมคุณธรรมสังคม ธุรกิจประเภทที่เอาเปรียบเด็กอาศัยความศรัทธาของพ่อแม่ ความที่อาจจะไวก้นยะบันยังของเด็ก ตรงนี้ ธุรกิจเหล่านี้ต้องอยู่ไม่ได้

”

ส่วนหนึ่งจากปาฐกถาพิเศษ เนื่องในพิธีเปิด ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ณ ดิگสันติโมคศรี ท่าเนียบรัฐบาล
วันพุธที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2547

ศธ.ระดมสมองเร่งสร้างคุณธรรมลดการวิวาทของเด็ก

เมื่อเร็ว ๆ นี้ นายจาตุรนต์
 นายแสง รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงศึกษาธิการ
 กล่าวถึงมาตรการ
 รักษาความปลอดภัย
 ภายในสถานศึกษา
 ว่าตนมอบให้ **คุณหญิง
 กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา**
 ปลัด ศธ. เข้ามาดูแลใน

การคิดเตรียมการเพื่อวางแผนใน
 การแก้ไขปัญหา ซึ่งขณะนี้ได้มีการเตรียมข้อมูลและวางแผน
 ในการคิดยุทธศาสตร์ในการทำงานเรื่องเด็ก ปัญหาสังคม
 เพื่อการคิดกำหนดการสื่อสารทางสังคม พัฒนาการความรู้
 การสร้างเครือข่าย การเพิ่มบุคลากร และเตรียมการ
 ตั้งคณะกรรมการ เพื่อเข้ามาดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริมให้
 เด็กไทย มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกำกับดูแล และจะมีคณะ
 อนุกรรมการเข้ามาร่วมดูแลปัญหาของเด็ก เช่น เรื่อง

เกมออนไลน์ สื่อลามก การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม
 รวมไปถึงการทะเลาะวิวาท

รมว.ศธ. กล่าวเพิ่มเติมถึงกรณีเด็กทะเลาะวิวาท
 ว่าขณะนี้มีความกระตือรือร้นที่จะดูแลเรื่องนี้ ซึ่งมี **นายวิระศักดิ์
 วงษ์สมบัติ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**
 เป็นประธาน ซึ่งจากการเทียบสถิติเด็กตีกันปีต่อปี พบว่า
 ลดลงประมาณเกือบครึ่งหนึ่งในปีที่ผ่านมานี้ อย่างไรก็ตาม
 ปัญหาเรื่อง เด็กทะเลาะวิวาทก็ยังมีอยู่ทั่วประเทศและ
 เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องนำเรื่องเหล่านี้ มาพิจารณา
 และวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจจะมีการทำกิจกรรม
 สร้างสรรค์ ที่น่าจะเป็นประโยชน์ ต่อการแก้ปัญหาการ
 ยกพวกตีกัน และยังเป็นส่งเสริมเรื่องคุณธรรมจริยธรรม
 ได้สำหรับกิจกรรมประเภทสร้างสรรค์ ก็จะมีการเข้าไปทำ
 ในสถานที่ที่มีการเปิดเล่นเกมออนไลน์ อาจจะมีการกำหนด
 โปรแกรมที่มีความสร้างสรรค์ โดยร่วมกับองค์กรที่ทำในส่วน
 ของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เด็กใช้เวลาให้เกิด
 ประโยชน์และจะประสานกับสื่อมวลชน ทั้งวิทยุและโทรทัศน์
 ในการเสนอข้อมูล

พศ.เปิดตัว "คู่มือมนุษย์" หนังสือเพื่อคุณธรรม

นายสมชาย สุธาตรี ผู้ช่วยโฆษกสำนักงานพระพุทธ
 ศาสนาแห่งชาติ (พศ.) เปิดเผยว่า พศ. ได้จัดพิมพ์หนังสือ
"คู่มือมนุษย์" โดยเรียบเรียงจากธรรมบรรยายของท่าน
 พุทธทาสภิกขุ จึงได้ขออนุญาตจากมูลนิธิเผยแพร่ชีวิต
 ประเสริฐซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ให้แก่
 ประชาชน โดยหนังสือเล่มดังกล่าวมีเนื้อหาตั้งแต่ต้นกำเนิด
 ของพระพุทธศาสนาจนถึงหลักการดำเนินชีวิต ซึ่งแบ่ง
 เป็น 9 บท อาทิ ท่านชอบพระพุทธศาสนาในเหลี่ยมไหน,
 พุทธศาสนามุ่งซื้ออะไรเป็นอะไร ลักษณะสามัญของสิ่งทั้งปวง
 (ไตรลักษณ์), อำนาจของความยึดติด(อุปทาน), ขั้นตอนการ
 ปฏิบัติศาสนา(ไตรสิกขา), คนเราติดอะไร(เบญจขันธ์),
 การทำให้รู้แจ้งตามวิธีธรรมชาติ, การทำให้รู้แจ้งตามหลักวิชา
 และลำดับแห่งการหลุดพ้นจากโลก

นายสมชาย กล่าวต่อไปว่า หนังสือเล่มนี้ใช้ภาษา
 เขียนที่อ่านง่ายไม่ต้องมานั่งตีความ พศ.จึงได้จัดพิมพ์เป็น
 2 ภาษา โดยแบ่งเป็นฉบับภาษาไทย 45,000 เล่มและฉบับ
 ภาษาอังกฤษ 10,000 เล่ม ซึ่งขณะนี้หนังสือคู่มือมนุษย์ได้

จัดพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ติดต่อขอรับได้ที่ฟรีที่สถานีวิทยุ
 พศ. พุทธมณฑล หรือใครที่อยู่ไกลสามารถสวดของเปล่า
 ขนาด 6x9 นิ้ว ติดแสตมป์ 12 บาท พร้อมจ่ายของถึง
 ตัวเองแล้วส่งมาที่ พศ. พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
หรือโทร 0-2441-4515 หากใครต้องการมากกว่า 10 เล่ม
 ก็ให้ทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งความจำนงมายัง
 พศ. ได้ทันที

"อานันท์" แนะนำบรรจุหลักสูตรจริยธรรมในมหาวิทยาลัย

นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการธรรมะเพื่อสันติภาพต่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ภายหลังจากพบว่สังคมไทยและคนไทยมีแนวโน้มจะเผชิญกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความทุกข์มากขึ้น จึงจำเป็นต้องหาที่พึ่งทางจิตใจ สำหรับข้อเสนอที่ทำได้ถึงรัฐบาลมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. รัฐบาลควรใช้หลักศาสนธรรมมุ่งพัฒนาจิตใจ ควบคู่กับการพัฒนาระบบทุนนิยมเพื่อให้เกิดความสมดุล ซึ่งอันนี้จะทำให้เกิดธรรมภิบาลโดยสมบูรณ์
2. รัฐบาลควรกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดความสงบและสันติสุข โดยแบ่งเป็น 3 ยุทธศาสตร์ย่อย
3. รัฐบาลต้องกระจายการจัดสรรงบประมาณไปยังสถาบันศาสนาต่างๆ อย่างเท่าเทียม
4. ควรมีการจัดตั้งหรือส่งเสริมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางศาสนาระดับนานาชาติ องค์กรดังกล่าว

จะเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลด้านศาสนาใช้ประกอบการพิจารณาเรื่องต่างๆ ของสังคมด้วย ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาศาสนธรรมและสันติภาพที่สำคัญของโลก

5. ควรมีการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและคุณธรรมในการเรียนการสอนในทุกระดับ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาที่ต้องออกไปรับผิดชอบต่อสังคม
6. ควรนำตัวชี้วัดด้านศาสนธรรมมาประเมินผลงานของผู้นำทางการเมือง ราชการ ธุรกิจ และสังคม

สสส.-ครุหุยเสนอห้ามโฆษณาเหล้าทางโทรทัศน์ 24 ชม.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการกิจการสตรีเยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภา (ครุหุย) เสนอห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรทัศน์เด็ดขาด 24 ชั่วโมง

และประชาชนร่วมลงชื่อต่อรัฐบาลให้ออกเป็นมติ ครม. หลังผลวิจัยเอแบคโพลล์ พบคนกรุงเทพฯ และปริมณฑลเกินครึ่งดื่มเกือบ 4 แก้วต่อวัน ทุกบ้านมีคนดื่มเฉลี่ย 3 คน เชื้อโฆษณาเหล้า-เบียร์ล่อเด็กหัดดื่ม โดยโทรทัศน์มีอิทธิพลสูงสุด

นายวัลลภ กล่าวว่า สถานการณ์การบริโภคแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนปัจจุบันอยู่ในขั้นไว้วางใจไม่ได้ ทางออกของ

เรื่องนี้ต้องเริ่มที่ฝ่ายนโยบายเห็นว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนจะควบคุมแบบอ่อนหรือใช้นโยบายลักปิดลักเปิดหรือแค่ตามกระแสไม่ได้ ดังนั้น ต้องเริ่มจากหน่วยงานของรัฐ นโยบายจำกัดเวลาโฆษณานั้นยังไม่เพียงพอ เพราะทุกวันนี้ยังมีโฆษณาแฝงหลายรูปแบบ จึงขอเรียกร้องเบื้องต้นให้สื่อของรัฐต้องเป็นแบบอย่างคุมเข้มไม่ให้โฆษณาเหล้า โฆษณาสีเทาทุกประเภทเล็ดลอดออกมา เริ่มจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ช่อง 9 และช่อง 11 แล้วขยายไปสู่ภาคเอกชน และเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศห้ามโฆษณาสินค้าสุราทางโทรทัศน์อย่างสิ้นเชิงตลอด 24 ชั่วโมงเช่นเดียวกับบุหรี่

ทั้งนี้โฆษณาสินค้าประเภทนี้ พยายามดึงจุดอ่อนของเยาวชนวัยรุ่นที่อยากโตและไขว่ความสามารถมาปรับทำโฆษณาที่เข้าถึงและถูกใจวัยรุ่น ดังนั้นอยากให้ประชาชนร่วมกันเข้ารายชื่อเสนอรัฐบาลประกาศห้ามโฆษณาสินค้าสุราทางโทรทัศน์อย่างสิ้นเชิงตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งคณะกรรมการกิจการ และ สสส. พร้อมเป็นตัวกลางให้

เรียนรู้อย่างสนุกและสร้างสรรค์

โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร องค์กรภาคี จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างสนุกและสร้างสรรค์ ณ ศูนย์ฝึกอบรม งานอภิบาล "บ้านผู้หว่าน" เมื่อ 8-10 ส.ค. 48 โดยเน้นให้เห็น ประโยชน์ของการใช้สมองและสมาธิในการดำเนินชีวิต โดย ผ่านสื่อการสอนซึ่งประสบผลสำเร็จอย่างดี ถึงกับมีการ เรียกร้องให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องในอนาคต

อย่างยิ่ง และไม่ควรให้มี เพราะได้ไม่คุ้มเสีย "อย่าทำให้รัฐบาล ใช้วิจารณ์ญาณ และใช้ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีในการคิด และควรมองโทษมากกว่ามองคุณ ผมขอให้ยกเลิกโครงการ นี้ แล้วหันไปส่งเสริมสิ่งอื่นที่เป็นการสร้างรายได้ให้แก่การ ท่องเที่ยวมากกว่า หากจะทำก็มียีกหลายแนวทาง"

นอกจากนี้ นายไพบูลย์ ยังไม่เห็นด้วยกับการโฆษณา สลากกินแบ่งรัฐบาล เพราะจะทำให้ประชาชนเห็นว่าห่วย บนดินเป็นสิ่งดี ทั้งที่ความจริงไม่เป็นอย่างนั้น เหมือนกันการ โฆษณานำภาษีเหล่าักับุหริ่มมาช่วยด้านการศึกษา ทำให้ ทุกคนมองว่าบุหริ่มมีประโยชน์ต่อสังคม และเสนอให้รัฐ ทำวิจัยอย่างเป็นทางการ ว่าหลังจากนำห่วยใต้ดินมาไว้ บนดินแล้วมีผลดีผลเสียอย่างไรกับสังคมบ้าง ซึ่งในความเห็น ของตนนั้นมีแต่ทำให้สังคมแย่งและส่งผลกระทบต่อเยาวชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ประธานศูนย์คุณธรรมค้ำบ่อนเสรี4 มุมเมือง

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานศูนย์คุณธรรม แสดงความเห็นต่อแนวคิดที่รวม.กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา เสนอให้เปิดบ่อนเสรีใน 4 มุมเมือง ว่าไม่เห็นด้วย

ศูนย์คุณธรรมยกทีมดูงานมูลนิธิที่ได้หวัง

เมื่อวันที่ 31ส.ค.-4 กย.48 ที่ผ่านมา ศูนย์คุณธรรมได้ จัดรายการศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ ประเทศไต้หวัน เป็น คณะใหญ่จำนวน 43 คนนำโดย นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานศูนย์คุณธรรม เครือข่ายองค์กรภาคีและเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ คณะของศูนย์ฯได้เห็นอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ทำงานอย่างเสียสละ โดยมีศูนย์รวมจิตใจคือ ท่านปรมาจารย์ เจิ่นเหยียน ที่ทำงานอย่างไม่เลือกชนชั้น เชื้อชาติ สามารถ

เป็นแบบอย่างให้กับเครือข่าย และจุดประกายให้เกิด
กำลังใจในการกลับมาพัฒนางานในเครือข่ายของตนเองได้
อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

และเมื่อคณะกลับมาแล้วในวันที่ 10 กย.48 ก็ได้จัด
ประชุมระดมสมองเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นและ
ประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินงานในครั้งนี้ และได้ข้อสรุปให้
มีโครงการต่อเนื่อง 5 โครงการคือ 1.โครงการหนังสือแปล
2. โครงการร้านอาหารมังสะวิรัติ 3. โครงการผลิตสื่อ
โทรทัศน์ 4. โครงการทำบุญวันละบาท 5. โครงการศึกษา
งานเครือข่ายคุณธรรม

ประชุมเครือข่ายความร่วมมือภาคใต้ที่นครฯ

ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับเครือข่ายแผนแม่บท
ชุมชนพึ่งตนเองภาคใต้ จัดประชุมเมื่อวันที่ 20 กย. 48
ณ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายแผนชีวิตชุมชน ที่ อ.ชะอวด
จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนิน
โครงการและกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ร่วมกับศูนย์คุณธรรมในพื้นที่ภาคใต้อย่างจริงจัง

ในการนี้ คณะผู้บริหารศูนย์ฯ ยังเข้าเยี่ยมชมกิจกรรม
และผลงานของศูนย์ผลิตภัณฑ์กระจุต ศูนย์การเรียนรู้
แปรรูปพริก กลุ่มทอผ้าขอนแก่น และโรงเรียนชะอวด
เครื่องธรรมวิทยาด้วย

ระดมสมองจุดประกายปัญญา สู่สมัชชาคุณธรรม

เมื่อ 28 กย.48 ศูนย์คุณธรรมจัดการประชุมครั้งใหญ่
โดยเชิญองค์กรเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องมาร่วมระดมสมอง
โดยแบ่งเป็นกลุ่มหลักๆ ได้แก่กลุ่มจิตอาสา กลุ่มเด็กเยาวชน
และครอบครัว กลุ่มสื่อ กลุ่มเครือข่ายชุมชน กลุ่มการศึกษา
กลุ่มศาสนา กลุ่มธุรกิจเพื่อสังคม กลุ่มกลไกทางสังคมเพื่อ
ร่วมกันค้นหาประเด็นนำเสนอในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ
ซึ่งการประชุมเป็นไปอย่างคึกคัก และได้ข้อสรุปอันหลากหลาย
และน่าสนใจยิ่ง

คุณธรรม-จริยธรรม

: ระเบียบวาระแห่งชาติ
เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

บอกกล่าว

คุณหมอประเวศ วะสี ท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างพลังขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรม-จริยธรรม ว่าอาจจะเป็นเพราะขาดวิธีสื่อสารที่จะทำให้เกิดพลัง บทความนี้เป็นความพยายามในการสื่อสาร ปัญหาใหญ่อยู่ที่วิถีคิด ระหว่างวิถีคิดแบบองค์รวม กับวิถีคิดแบบแยกส่วน และนำเสนอให้คุณธรรม-จริยธรรม เป็นวาระแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก ท่านที่สนใจบทความฉบับเต็มสามารถหาอ่านได้ในเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมที่ www.moralcenter.or.th

■ ความเป็นทั้งหมด (องค์รวม) กับส่วนย่อย

สังคมจะมีพลังสร้างสรรค์ อยู่ที่ความเข้าใจเรื่อง "ความเป็นทั้งหมด" (The Whole) หรือ "องค์รวม" กับ "ส่วนย่อย" (Parts)

สรรพสิ่งประกอบด้วย "ส่วนย่อย" กับ "องค์รวม"

แต่ที่สำคัญที่เราควรรู้ก็คือ แม้องค์รวมจะประกอบด้วยส่วนย่อย แต่คุณสมบัติขององค์รวมไม่เหมือนคุณสมบัติของส่วนย่อยเลย เช่น "ความเป็นคน" นั้นแหละเป็นคุณสมบัติของความเป็นองค์รวม ซึ่งไม่เหมือนกับคุณสมบัติของตับไตไส้พุงเลย

■ ความเป็นทั้งหมดกำหนดส่วนย่อย

เรามักจะคุ้นเคยกับการบวกเลข เช่น $1+1 = 2$ หรือ $2+2 = 4$ นี้เขาเรียกว่าระบบที่ง่ายและเป็นเส้นตรง (simple and linear) แต่ในระบบที่ซับซ้อนมันไม่เป็นเส้นตรง เช่น ตับ+โต+ปอด+หัวใจ+..ไม่ใช่ = ตัวเลขใดตัวเลขหนึ่ง เพราะ "ความเป็นคน" นั้นเป็นคนละมิติกับผลบวกของอวัยวะ

ที่นำมาพูดในที่นี้ก็เพราะเราคุ้นเคยอยู่กับทำย่อย ๆ แบบแยกส่วน โดยไม่คำนึงถึงความ เป็นทั้งหมดหรือองค์รวม คิดว่า $1+1$ แล้วมันจะเป็น 2 ความเป็นองค์รวมจึงไม่มี แล้วก็ติดขัด ขัดแย้ง วิกฤตรุนแรง

“

เราคิดแบบแยกส่วนเสียจนเคยชิน จึงไปเอาสิ่งอื่นๆ เป็นตัวตั้งทั้งหมด แต่ไม่ได้เอาศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง โลกจึงวิกฤตศีลธรรม และวิกฤตมากขึ้นเรื่อยๆ จะพ้นวิกฤตได้ก็ต้องเปลี่ยนวิถีคิดใหม่ มาเป็นการคิดแบบองค์รวม โดยเอาศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง

”

■ ความเป็นทั้งหมดของสังคมคือศีลธรรม

ร่างกายที่เป็นมะเร็งแล้วดำรงอยู่ไม่ได้ ฉันทไต สังคมที่ขาดศีลธรรมก็ดำรงอยู่ไม่ได้ ฉันทนั้น นั่นคือ จะหักโค่นลงหรือวิกฤต

เรื่องของสังคม จะไปดูหรือทำกันเฉพาะส่วนย่อยเป็นส่วนๆ เช่น เศรษฐกิจ การค้าขาย เงินทอง จิตตีพี อะไรเท่านั้นไม่ได้ ไม่ได้แปลว่าส่วนย่อยไม่สำคัญ แต่ต้องดูกันที่องค์รวมของสังคมของสังคมคือศีลธรรม หรือการอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้อง

■ ศีลธรรม (การอยู่ร่วมกัน) ต้องเป็นตัวตั้งของการพัฒนา

การเอาเงินเป็นตัวตั้งคือการคิดแบบแยกส่วน ไม่ใช่คิดแบบองค์รวม การเอาตลาดเป็นตัวตั้ง เอาการค้าเสรีเป็นตัวตั้ง จะนำไปสู่ความผิดพลาดหมด トラบใดที่ไม่เอาการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง

ถ้าจะคิดใหม่ทำใหม่กัน ก็ต้องเปลี่ยนที่ตัวตั้ง

มีฉะนั้นก็จะคิดเก่าทำเก่าอยู่นั้นแหละ คือคิดแบบแยกส่วน เอาเงินเป็นตัวตั้ง แล้วก็ไปทำลายการอยู่ร่วมกัน หรือศีลธรรม

การอยู่ร่วมกันหรือศีลธรรม ต้องเป็นหัวใจของการพัฒนาทุกชนิด

เราคิดแบบแยกส่วนเสียจนเคยชิน จึงไปเอาสิ่งอื่นๆ เป็นตัวตั้งทั้งหมด แต่ไม่ได้เอาศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง โลกจึงวิกฤตศีลธรรม และวิกฤตมากขึ้นเรื่อยๆ จะพ้นวิกฤตได้ก็ต้องเปลี่ยนวิถีคิดใหม่ มาเป็นการคิดแบบองค์รวม โดยเอาศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันเป็นตัวตั้ง

■ ความเสื่อมทางศีลธรรมเกิดจากสมองเสียสมดุล

ในสมัยเมื่อมนุษย์มีวิถีชีวิตร่วมกัน ที่กล่าวถึงวิถีคิดเชิงวัฒนธรรมและศาสนธรรม หรือวิถีคิดเชิงศีลธรรมนั้น แนนอนทีเดียว ส่วนของสมองที่เป็นโครงสร้างของการคิดทางศีลธรรมจะต้องโตและทำงานมาก อาจจะเรียกว่า **"ศูนย์ศีลธรรม"** ในสมอง แต่ต่อมาเมื่อมนุษย์เปลี่ยนวิถีคิดมาเป็นแบบคิดเชิงเหตุผลหรือวิทยาศาสตร์ ความคม-ชัด-ลึก ทำให้ตัดขาดจากความคิดเชิงศีลธรรม จึงเข้าไปสู่วิถีคิดเชิงอำนาจนิยม เงินนิยม ศูนย์การคิดในสมอง ซึ่งเป็น **ศูนย์แห่งเหตุผลนิยม อำนาจนิยม เงินนิยม** ก็เติบโตขึ้นเหนือศูนย์ศีลธรรม สมองของมนุษย์ก็ไม่ได้สมดุล อีกต่อไป โดยมี **"ศูนย์เก่ง"** ใหญ่กว่า **"ศูนย์ศีลธรรม"** การคิดเชิงศีลธรรมจึงลดน้อยถอยลงไป แม้ปัญหาจะรุนแรงมาก เพราะเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างดังกล่าว แต่ไม่ได้หมายความว่าหมดหวัง ความหวังอยู่ที่ธรรมชาติเดิมแท้ของมนุษย์

■ ธรรมชาติเดิมแท้ของมนุษย์

ในทางพระพุทธศาสนา จิตเดิมแท้นั้นประภัสสร ความไม่ติดนั้นจรรยาเหมือนมลภาวะจริงๆ แล้ว มนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีซ่อนอยู่ในหัวใจ ถ้ามีการรดน้ำพรวนดินใส่ปุ๋ยให้ถูกต้อง เมล็ดพันธุ์นั้นก็งอกและเติบโตแผ่ไพศาลได้
วิธีการที่จะส่งเสริมศีลธรรม คือการกระตุ้นธรรมชาติเดิมแท้ อันเป็นธรรมชาติแห่งความดีให้เติบโตขึ้น **"ศูนย์ศีลธรรม"** ในสมองของมนุษย์ ต้องโตอย่างได้ดุลกับ **"ศูนย์ความเก่ง"**

■ ทำไมศีลธรรมเป็นอุดมการณ์ของชาติ

ในเมื่อศีลธรรมเป็นองค์รวมของประเทศ อันได้แก่การอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้องของคนทั้งหมด ก็ต้องทำให้ศีลธรรมเป็นอุดมการณ์ของชาติ อุดมการณ์ของชาติที่คนไทยให้กันมาคือ **ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์**

“

วิธีการที่จะส่งเสริมศีลธรรม คือการกระตุ้นธรรมชาติเดิมแท้
อันเป็นธรรมชาติแห่งความดีให้เติบโตขึ้น **"ศูนย์ศีลธรรม"**
ในสมองของมนุษย์ ต้องโตอย่างได้ดุลกับ **"ศูนย์ความเก่ง"**

”

ศีลธรรมมีความหมายใกล้เคียงกับประชาชนและความยุติธรรม เพราะหมายถึงการอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้องของคนทั้งหมด ในที่นี้กำลังเสนอว่า **ศีลธรรมคือชาติ** เพราะการอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้องของคนทั้งหมดคือองค์รวมของชาติ หรือชาติ ถ้าเช่นนั้น อุดมการณ์ของชาติก็คือ **ศีลธรรม ศาสนา พระมหากษัตริย์**

เราอาจเขียนว่า **ชาติ (=ศีลธรรม) ศาสนา พระมหากษัตริย์** ก็ได้

■ มรรค ๘ แห่งการส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรม

วาระแห่งชาติหรือแห่งมนุษยชาติคือการอยู่ร่วมกัน ตามที่กล่าวมาเป็นลำดับ

คุณธรรม-จริยธรรม คือการเป็นผู้มีจิตใจสูง ไม่เห็นแก่ตัวฝ่ายเดียว แสดงออกโดยการไม่เบียดเบียน มีความเมตตากรุณา มุ่งช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

เมื่อศีลธรรมเป็นอุดมการณ์ของชาติ คุณธรรม-จริยธรรม ก็ต้องเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ นั่นคือการพัฒนาทุกชนิดต้องมุ่งไปส่งเสริมให้มนุษย์มีจิตใจสูง ดังในรูป

สรุป

การอยู่ร่วมกันคือศีลธรรม วิถีคิดดั้งเดิมของมนุษย์เป็นวิถีคิดเชิงศีลธรรม มนุษย์ปัจจุบันได้เปลี่ยนวิถีคิดใหม่ โดยเอาความเก่งเป็นตัวตั้ง ทำให้โครงสร้างสมองเสียสมดุล ทำให้ปัญหาทางศีลธรรมเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่รุนแรง ขากต่อความเข้าใจและการแก้ไข แต่ไม่ใช่แก้ไขไม่ได้ เพราะธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์นั้นคือความดี แต่ธรรมชาตินี้ถูกบดบังด้วยวิถีคิดใหม่ที่ไม่ใช่วิถีคิดเชิงศีลธรรม

ต้องยกศีลธรรมหรือการอยู่ร่วมกันเป็นองค์รวมของชาติ แทนที่การคิดและทำแบบแยกส่วนแล้วไปเอาส่วนย่อยขึ้นมาเป็นตัวตั้งของการพัฒนาความคิดและการพัฒนาใดๆ ที่ไม่ได้เอาการอยู่ร่วมกัน หรือศีลธรรมเป็นตัวตั้ง น่าจะนำไปสู่ความผิดพลาดและวิกฤตในที่สุด

ควรยกศีลธรรมขึ้นเป็นอุดมการณ์ของชาติ อุดมการณ์ที่ว่า ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นั้น ถ้าดูให้ลึกๆ แล้ว ชาติจะใกล้เคียงกับการอยู่ร่วมกันของคนทั้งชาติหรือศีลธรรมมากที่สุด ฉะนั้น วิธีหนึ่งที่จะยกศีลธรรมเป็นอุดมการณ์ของชาติ ก็คือ การขยายความคำว่าชาติว่าเป็นศีลธรรม เป็นศีลธรรม ศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือชาติ (=ศีลธรรม) ศาสนา พระมหากษัตริย์

คุณธรรม-จริยธรรม เป็นคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ เป็นเครื่องมือของศีลธรรมหรืออุดมการณ์ของชาติ คุณธรรม-จริยธรรมจึงควรเป็นระเบียบวาระของชาติเพื่อการอยู่ร่วมกัน ได้เสนอมรรค ๘ แห่งการส่งเสริมคุณธรรม-จริยธรรม ตั้งแต่คุณธรรม-จริยธรรม ของผู้ปกครองหรือทศพิธราชธรรมไปจนถึงระบบการสื่อสารที่เป็นส่วนหนึ่งของมรรค 8 หรือความดี 8 ประการ

ค่ายผู้นำเยาวชนศาสนสัมพันธ์

สานสัมพันธ์-คริสต์-อิสลามอยู่ด้วยกันอย่างκανดี

โครงการอบรมเยาวชนศาสนสัมพันธ์

ที่ว่าสำคัญและท้าทายก็เพราะโครงการนี้มุ่งดึงเอาเด็กที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลาย จากทั้ง 3 ศาสนาคือพุทธ คริสต์ อิสลาม ศาสนาละ 20 คน รวม 60 คนมาอบรมในลักษณะเข้าค่ายอยู่ร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน เพื่อให้ได้ศึกษาและสัมผัสถึงวิถีปฏิบัติและเนื้อแท้ของศาสนาทั้ง 3 โดยลงไปสัมผัสถึงสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจจริง ๆ ของแต่ละศาสนา นับเป็นครั้งแรกของไทยที่จัดกิจกรรมอบรมเยาวชนเข้าค่ายในลักษณะนี้

"ที่เลือกเอาเด็กมัธยมเพราะเป็นช่วงที่กำลังตื่นตัวทางสติปัญญา แสวงหาความรู้และอุดมการณ์ ซึ่งแต่ก่อนมีการสอนเรื่องนี้อยู่ในวิชาศาสนา

เปรียบเทียบ แต่ในปัจจุบัน ไม่มีวิชานี้อยู่ในหลักสูตรแล้ว จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างความเข้าใจให้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ ด้วยการอบรมนอกหลักสูตร เพื่อให้พวกเขามีความเข้าใจในศาสนาของตนเองอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจในศาสนาอื่น และมีหลักในการอยู่ร่วมกัน อันจะนำมาซึ่งความสมานฉันท์และความสงบสุขของคนในชาติในที่สุด" คุณพ่อเล่าถึงความมุ่งหวังต่อเด็กรุ่นใหม่ด้วยแววตามุ่งมั่น

"ความรุนแรงที่เกิดขึ้นรายวันใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสัญญาณบ่งชี้ในเรื่องของความขัดแย้งของศาสนิกชนที่มีความเชื่อต่างกัน ทำให้เราต้องรีบแก้ไขสถานการณ์แห่งความแตกแยกนี้ ต้องช่วยกันทำให้แต่ละศาสนา ซึ่งสอนให้คนทำดี ได้ทำหน้าที่เป็นตัวประสาธน์ ช่วยให้คนไทยมีความเข้าใจกันและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข โดยมีพื้นฐานอยู่ในอุดมการณ์ที่ว่า เป็นหนึ่งเดียวกันในความหลากหลาย"

นี่คือมูลเหตุสำคัญที่ทำให้คุณพ่อชูศักดิ์ สิริสุทธิ์ บาทหลวงนิกายโรมันคาทอลิก และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม ซึ่งมีภารกิจมากมายอยู่แล้ว ต้องมารีเริ่มโครงการอบรมโครงการหนึ่ง โดยการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม นับเป็นโครงการนำร่องที่สำคัญและท้าทายเพื่อนำไปสู่การเชื่อมประสานความรักความเข้าใจให้เกิดขึ้นในหมู่ศาสนิกชนใน 3 ศาสนาหลักของประเทศ คือพุทธ คริสต์และอิสลาม นั่นคือ

ชวนเด็กเข้าค่าย เพื่อฝึกภาวะผู้นำ

"ผมได้ไปอบรมที่โรงเรียนผู้นำของท่านจำลอง ศรีเมือง รุ่นนั้นเป็นรุ่นพิเศษ มีทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม เขาก็ปรับหลักสูตรนิดหน่อย เวลาพุทธสวดมนต์ ศาสนาอื่นก็อยู่เฉยๆ กิจกรรมอื่นๆ ก็ไม่มีปัญหา แล้วต่อมาผมก็ได้อบรมที่โรงเรียนคานาอาน ของเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นโปรเตสแตนท์ ก็เป็นการอบรมภาวะผู้นำที่เข้มข้น ตอนนั้นผมต้องนอนกับบาทหลวง 2 คน มุสลิม 2 คน อยู่ห้องเดียวกัน ก็ไม่มีปัญหาอะไร" คุณพ่อชูศักดิ์ เล่าถึงแรงบันดาลใจในการริเริ่มโครงการ

พอกลับมาจากคานาอาณทางศูนย์คุณธรรมก็อยากให้คุณพ่อ
ทำกิจกรรมต่อเนื่อง ก็เลยเกิดแรงบันดาลใจที่จะจัดอบรมเอา
เด็ก ๆ มาร่วมกิจกรรมศาสนสัมพันธ์แบบเข้าค่าย ซึ่งนอก
จากจะได้เรื่องของความรู้ ความเข้าใจในศาสนาสำคัญทั้ง
สามแล้ว ยังเป็นการฝึกภาวะผู้นำให้กับชุมชน เพื่อต่อยอด
โครงการในอนาคตด้วย

3 แรงแข็งขัน ร่วมกันชวนเด็กเข้าค่าย

เมื่อจะทำโครงการร่วมกัน 3 ศาสนาก็จำเป็นต้อง
หาพันธมิตร ท่านก็ชักชวนเพื่อนร่วมอุดมการณ์ต่างศาสนา
มาช่วยกันสานฝันให้เป็นจริง ซึ่งด้านฝ่ายพุทธ ก็ได้พระครู
สิริวัฒนาภิรม เจ้าอาวาสวัดปัญญานันทารามพายุชน กลุ่ม
นี้ไปศึกษาวัตรปฏิบัติกันที่วัดปัญญานันทาราม ที่คลองหก
ปทุมธานี ซึ่งเป็นสถานที่อบรมและปฏิบัติธรรมที่มีกิจกรรม
ต่อเนื่องทั้งปีอยู่แล้ว

สอนให้เด็กยอมรับความแตกต่างให้ได้

ด้วยกิจกรรมที่บูรณาการมาเพื่อเด็กโดยเฉพาะ
ทำให้โครงการนี้ต้องประสมประสานระหว่างการบรรยาย
การทำกิจกรรมกลุ่ม การแสดงของเด็กที่ตั้งใจทักให้การ
ทัศนศึกษาการปฏิบัติศาสนกิจของแต่ละศาสนา ซึ่งก็สร้าง
ความประทับใจให้กับเด็ก ๆ เป็นอย่างดี โดยในวันแรกของการ
เข้าค่ายคือวันศุกร์ก็พาไปดูการทำละหมาดใหญ่ในมัสยิด
พร้อมทั้งให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนอิสลาม และเปิดโอกาส
ให้เด็กได้ซักถามและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วย

ในวันเสาร์ก็พาไปวัดปัญญานันทาราม ซึ่งก็ได้รับ
ความเมตตาจากท่านเจ้าอาวาสบรรยายธรรมเรื่อง "จิต"
รวมทั้งทำกิจกรรมในบริเวณวัด กลับมาก็มาสรุปผลกัน
อีกรอบ พอถึงวันอาทิตย์ก็พาไปร่วมสังเกตการณ์การทำพิธี
มิชชาโนโบสถ์คริสต์ พร้อมทั้งการบรรยายพิเศษ และ
ศบท้ายด้วยการสรุปผลการศึกษา รวมถึงการร่วมกันปลูก

“
เรื่องของศาสนสัมพันธ์
เราต้องให้เขาได้เห็นความแตกต่าง
เราต้องทนได้ในความแตกต่าง
ที่ส่วนมากคนไม่ได้ถูกสอนอย่างนั้น
เราถูกสอนให้ศรัทธาในศาสนา
แต่ไม่ได้เรียนในมุมที่แตกต่าง..
”

ด้านอิสลามได้คุณอุษหิมมัดเปาซี แยน่า จากสภา
ยุวมุสลิมโลก เป็นผู้ประสานให้ไปเยี่ยม กิจกรรมทาง
ศาสนาโดยเฉพาะการทำละหมาดใหญ่ประจำทุกวันศุกร์ที่
มัสยิดชาพิอิ มาเรียม พระประแดงสมุทรปราการ

ส่วนทางด้านคริสต์นั้นได้ บาทหลวงนกก สิทธิสันต์
จากแผนกเยาวชนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นผู้ประสาน
กับบ้านสวนหยอแซฟ สามพรานเพื่อใช้เป็นสถานที่อบรมและ
ที่พัก และใช้สักการสถานนักบุญนิโคลาส และโบสถ์นักบุญ
เปโตร สามพราน นครปฐม เป็นสถานที่ศึกษาการทำพิธี
มิชชาและเรียนรู้ศาสนกิจในวันอาทิตย์

“ต้นไม้แห่งชีวิต” ที่รวมรวบสังจะอะอิษฐานของเด็กทุกคน
ไว้ เหมือนการประกาศการทำความดีของเด็ก ๆ ตลอดไป

“เรื่องของศาสนสัมพันธ์ เราต้องให้เขาได้เห็น
ความแตกต่าง เราต้องทนได้ในความแตกต่าง ที่ส่วนมากคน
ไม่ได้ถูกสอนอย่างนั้น เราถูกสอนให้ศรัทธาในศาสนาแต่
ไม่ได้เรียนในมุมที่แตกต่าง ทั้งที่ความจริง มันมีความแตกต่าง
หลากหลายอยู่ในสังคม เราต้องอยู่ได้ในสังคมที่แตกต่างเรียก
ว่า เป็นหนึ่งในความหลากหลาย หรือ Unity in Diversity”

คุณพ่อชูศักดิ์ เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้านศาสนสัมพันธ์ในเมื่องไทย ถึงขั้นที่ว่าถ้าเป็นไปได้ก็อยากจะมีผลักดันให้บรรจู้เข้าเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนทั้งในระดับประถมและระดับมัธยม เพื่อที่จะได้เป็นการปูพื้นความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับเด็กๆ เสียตั้งแต่ในวัยที่สมควร

ความสำเร็จวันนี้ เพียงแค่เริ่มต้น

“อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีก เพราะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาที่ดี ทำให้ไม่มีการแบ่งแยกเชื้อสายใดๆ”

“การทำกิจกรรมนี้ ควรมีหลายๆ โรงเรียนมากกว่านี้ และจำนวนนักเรียนมากกว่านี้”

“ขอให้ใช้เวลาในการจัดมากกว่านี้ และขอให้จัดกิจกรรมนี้เรื่อยๆ”

“อยากให้จัดค่ายนี้อีกทุก ๆ ปี”

นี่คือส่วนน้อยนิดของความรู้สึกระหึ่มใจของเด็กๆ ทั้ง 60 คน ผากไว้กับโครงการนี้ แม้จะมีเสียงบ่นว่ากิจกรรมแน่นไปและขลุกขดักบ้าง แต่ก็ เป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยสำหรับการจัดค่ายครั้งแรก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดค่ายในครั้งต่อ ๆ ไป

ซึ่งในวันที่ 12-17 พย. 48 นี้ก็จะมีโครงการต่อแยกจากโครงการแรก นั่นคือการที่คุณพ่อ จะให้แต่ละศาสนาคัดเลือกเด็ก ที่อบรมในรุ่นแรกแล้ว มาศาสนา ละ 10 คน เข้าอบรมเพิ่มเติมให้เข้มข้นขึ้น ที่สถานพินิจอบรมผู้นำ จ.กาญจนบุรี เป็นหลักสูตรพิเศษรวม 5 วัน เพื่อจะให้เด็ก ทั้ง 30 คน นี้เป็นที่เลื่อง ใ้กับเด็กๆ ในการอบรมรุ่นต่อๆ ไป

นอกจากนี้ภายในปี 2548 นี้ คุณพ่อชูศักดิ์ ก็จะมีโครงการต่อเนื่องอีก โดยการมอบหมายให้สังฆมณฑลทั้ง 10 แห่งทั่วประเทศ นำรูปแบบของโครงการที่ทำเสร็จแล้วนี้เป็นต้นแบบสำหรับการอบรมเด็กในท้องถิ่นของตนเอง แห่งละ 60 คน ซึ่งเมื่อโครงการสำเร็จก็จะมีเด็กที่ผ่านการอบรมผู้นำเยาวชนศาสนาสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่า 600 คน รวมกับรุ่นแรกอีก 60 คน ก็จะมีเด็กที่มีความคิดกว้างไกล เข้าใจในความแตกต่าง และพร้อมจะขยายแนวคิดนี้ออกไปยังเพื่อนๆ และสังคมถึง 660 คน

จากผลของการผลักดันและทุ่มเทอย่างเต็มที่ของคุณพ่อ ชูศักดิ์และทีมงาน คงจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้บ้างอย่างแน่นอน เพราะเท่ากับว่าคุณพ่อได้บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความเข้าใจในความแตกต่างลงโมหัวใจของเยาวชน ซึ่งเมื่อเมล็ดพันธุ์เหล่านี้เติบโตใหญ่ขึ้น ก็จะเป็นความเข้มแข็งของแผ่นดิน...หรือเป็นพลังแผ่นดินโดยแท้

“
อยากให้มีกิจกรรม
แบบนี้อีก
เพราะเป็นการสร้าง
ความสัมพันธ์
ระหว่างศาสนาที่ดี
ทำให้ไม่มีการ
แบ่งแยก
เชื้อสายใดๆ

”

ศ.นพ.เสม พริ่งพวงแก้ว

รสนะ สร้างพลังแผ่นดิน

ในบรรดาผู้หลักผู้ใหญ่ในแผ่นดิน ที่ได้รับการเคารพนับถือ และยกย่องจากทุกวงการให้เป็นราชทูตอาวุโส คงไม่มีใครปฏิเสธว่า ศาสตราจารย์ นายแพทย์เสม พริ่งพวงแก้ว เป็นท่านหนึ่งที่ยังคงทำงานเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เป็นประธานองค์การการกุศลเพื่อเด็ก การแพทย์และสันติภาพถึง 17 แห่ง เป็นผู้ก่อตั้งโรงพยาบาลหญิงที่เปลี่ยนชื่อมาเป็นโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเด็ก เป็นผู้ก่อตั้งอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน หรืออสม. เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหลายสมัย และเป็นแกนนำในการเคลื่อนไหวเพื่อความถูกต้องในสังคมเสมอมา

ด้วยวัยย่าง 95 ปีของท่าน (เกิด 30 พค. 2454) ความเป็นปูชนียบุคคลของท่านที่เพียบพร้อมด้วยเมตตาและคุณความดีที่ท่านสั่งสมมา และพร้อมจะเป็นผู้ให้เสมอ จึงเป็นที่สนใจของพวกเรา และดึงดูดให้เราต้องไปเยี่ยมท่าน ถึงบ้านพักที่แวดล้อมด้วยต้นไม้ และเรือนหลายหลังสำหรับลูกๆ ทุกคนที่อยู่ในรั้วเดียวกันย่านบางจาก

"สุขภาพของพ่อก็เหมือนคนแก่อายุ 95 ปี โชคดีที่เกิดมาในสมัยที่ถนนหนทางยังร่มรื่น ไปไหนมาไหนก็เดินเอา แล้วก็ได้นแนวคิดจากคุณลุงในเรื่องสุขภาพอนามัย การมีระเบียบ การมีศีลธรรม จรรยา อันนี้สำคัญมาก" ท่านย้ำเสียงหนักแน่น เมื่อถามถึงมูลเหตุที่ท่านยังแข็งแรงในวัยสูงอายุนานนี้

เมื่อถามถึงกิจกรรมประจำวันของท่าน อาจารย์หมอเสมก็เล่าให้ฟังว่า

"ทุกวันนี้พ่อก็เข้านอน 3 ทุ่ม ตื่นตี 4 ทำสมาธิ ออกกำลังกาย กวาดบ้าน ภูบ้านเอง ทำอย่างนี้มาตลอดชีวิต พ่อก็ยังมีคนมาหาเกือบทุกวันแหละ บางทีก็ต้องออกไปร่วมงานข้างนอกที่เขาเชิญมา อย่างงานสมัชชาคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม เขาก็ส่งคนมาเชิญพ่อไปร่วมงานเหมือนกัน ก็เรียกว่ามีกิจกรรมอยู่ตลอดแหละ"

"เรื่องของสุขภาพนั้น มันไม่ใช่รักษาสุขภาพอย่างเดียวให้สะอาดอย่างเดียวนะ ต้องสะอาดครบ 5 ประการ คือสะอาดทั้ง กาย ใจ สังคม จิตวิญญาณ และสิ่งแวดล้อม" ท่านให้ความรู้พวกเรา ตั้งแต่เริ่มการสนทนาทีเดียว

"ทั้งหมดก็คือครอบครัว สามีกับภรรยา รวมกันไม่ใช่ 1+1 เป็น 2 ต้องเป็น 1 จะคิดเห็นอะไร ต้องรวมกันเป็นหนึ่ง เดียวนี้มันอุ่นเพราะสามีไปทาง ภรรยาไปทาง เด็ก ๆ มันก็เลยลำบาก อันนี้สำคัญมาก ครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ของสังคม ถัดมาจากปัจจัย 4 ที่เรารู้กันดีอยู่แล้ว" นี่คือนำคิดเรื่องครอบครัวในทัศนะของท่าน

และเมื่อเราถกถึงการพัฒนาพลังแผ่นดินของชาติ บ้านเมือง ท่านก็ได้ให้ข้อคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับการยึดมั่นในหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ ว่า

"ต้องมีจิตที่แน่วแน่ โดยยึดหลักธรรมทั้ง 10 ประการนี้ให้ได้"

1. ทานัง หรือการให้ ทางพุทธคือทาน มุสลิมก็คือถือศีลอด จีนก็คือการกินเจ
2. ศีลัง คือมีศีล อย่างน้อยต้องศีล 5 หรือ ศีล 8 ศีล 10 ก็ยิ่งดี ถ้าได้ 227 ข้อยิ่งดีใหญ่
3. ปริจาคัง ความเสียสละ แม้แต่ชีวิตตัวเองก็ให้ได้
4. อาชชะวัง ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์
5. มัททะวัง ต้องเป็นผู้อ่อนโยน ในกาย วาจา ใจ
6. ตะปัง คือการเผาผลาญกิเลส ตัณหาให้หมดไปจากตัวเรา
7. อักโกธะ คือ ไม่โกรธ
8. อะวิสิงหา คือไม่ใช้ความรุนแรง
9. ชันติญจะ คือความอดทน
10. อวิโรธะนัง คือไม่ผิดเพี้ยนไปจากความถูกต้องของศีลธรรมจรรยา"

"จะเห็นได้ว่า ทั้ง 10 ข้อนี้ เป็นหลักของนักปกครองโดยแท้ ไม่ใช่พอพูดถึง ทศพิธราชธรรม ก็คิดว่าเป็นธรรมะของพระเจ้าแผ่นดิน ไม่ใช่ คนทั่วไปก็ทำได้ เป็นหลักที่นักบริหารทั่วไปต้องทำได้ จึงอยากให้คุณจำลองเอาไปสอนในโรงเรียนผู้นำด้วย"

แล้วสำหรับเด็กและเยาวชน เราถกท่านว่าควรจะพัฒนาอย่างไรให้เป็นพลังแผ่นดินอย่างแท้จริง ท่านตอบว่า

"ก็มีใจ ก็ต้องเอาเรื่องทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ข้อนี้แหละ ไปสอน นำไปใช้ให้ทุกคนมีเป็นธรรมะประจำใจ เพราะเป็นธรรมะที่เป็นสากล ไม่ใช่เป็นของคนใดคนหนึ่ง ถ้าทุกคนทำได้ ปฏิบัติได้ มันก็เป็นพลังแผ่นดิน"

"พลังแผ่นดิน ก็คือพลังของประชากรทั้ง 60 ล้านคน ถ้าทุกคนมีธรรมะ ตั้งแต่ธรรมะของครอบครัว ธรรมะของสังคม จนถึงธรรมะของประเทศชาติ ทั้งหมดก็มีที่มาจากแก่นธรรมอันเดียวกัน คือ ทศพิธราชธรรม" ท่านย้ำด้วยเสียงหนักแน่น

บรรยากาศในการพูดคุยวันนั้น อบอุ่นยิ่งนัก เหมือนกับผู้ใหญ่กำลังเล่าเรื่องราวแต่หนหลังให้ลูกหลานฟัง ท่านเล่าถึงถนนหนทางของกรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 6 ในยุคที่ท่านเกิดได้เหมือนเพิ่งผ่านมาไม่นาน ท่านเล่าถึงมูลเหตุแห่งทุกข์ ที่ทำให้สังคมสับสน และวุ่นวาย ก็เพราะทุกคนยังตกอยู่ในวังวนแห่งความทุกข์ หรือวงจรแห่งการเกิดดับที่เรียกว่า ปฏิจจสมุปบาท

“

ต้องเอาเรื่องทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ข้อนี้แหละ
นำไปสอน นำไปใช้ให้ทุกคนมีเป็นธรรมะประจำใจ
เพราะเป็นธรรมะที่เป็นสากล
ไม่ว่าใครเป็นของคนใดคนหนึ่ง
ถ้าทุกคนทำได้ ปฏิบัติได้
มันก็เป็นพลังแผ่นดิน

”

ท่านเล่าถึง วงจรปฏิจลสมุปบาท ว่าเริ่มต้นตั้งแต่วิชา ความไม่รู้ ทำให้เกิด สังขาร วิญญาณ นาม-รูป आयตนะภายนอก-ภายใน ผัสสะ เวทนา ตัณหา อุปาทาน ภพชาติ ชรา มรณะ พร้อมทั้ง อาสวะกิเลส ซึ่งทั้งหมดเป็นวงจรที่ทำให้เกิดปัญหาทั้งหลายทั้งปวง ถ้าหากรู้จักและเข้าใจ เราก็จะ เข้าถึงหนทางแห่งการดับทุกข์ และนั่นก็คือปลายทางพ้นทุกข์ ที่ทุกคนปรารถนา

ตลอดเวลาที่ท่านเล่าเรื่องเหล่านี้ ท่านมีแต่ความเมตตา ทุกถ้อยคำออกมาจากใจ มิใช่จาก ความทรงจำ ท่านรู้ว่าเด็ก ๆ จะ ไม่ค่อยเข้าใจในธรรมะที่ลึกซึ้งนัก แต่ท่านก็เต็มใจถ่ายทอดอย่าง มีรู้เห็นดีเห็นอยู่

และเมื่อเราชวนท่านคุยถึงเรื่องขององค์กรพัฒนาเอกชนของไทย ซึ่งมีเปิดกันนับพันนับ หมื่นแห่ง กำลังก้าวเดินไปในทิศทางใด ท่านก็บอกว่า

"พอว่าก็เดินกันมาถูกทางแล้วนะ แต่ที่เห็นนับพันนับหมื่นนะ มิใช่ก็สับสนที่ท่าอย่างจริงจัง เพราะเดี๋ยวนี้ใครมีสตางค์ ก็จะสามารถสร้างมูลนิธิ แต่พอหมดสตางค์ ก็เลิกไป...การจะทำเรื่องเหล่านี้ให้ ตลอดรอดฝั่งต้องประพฤติปฏิบัติตัวเป็นมนุษย์ที่ดี มีคุณธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี ซึ่งทำยากนะ"

แล้วท่านไม่ท้อบ้างหรือครับ เรากถามท่านตรงๆ

"เรามีหน้าที่ต้องทำให้คนรุ่นใหม่ดีกว่าเราให้ได้ ถ้าเราไม่บอกไม่สอน ถือว่าเราผิด ส่วนเขา จะทำหรือไม่ทำ ก็ไม่ใช่ความผิดของเรา ไม่ต้องไปเสียใจ... ให้แล้วก็จบกัน"

นี่คือคำตอบที่ว่าทำไม ท่านถึงยังทำงานอย่างเข้มแข็งและมีความสุขแม้จะสูงวัยขนาดนี้

วันนั้น เราลาท่านด้วยความอึ้งเอิบใจ มิใช่เพราะท่านเดินมาส่งถึงรั้วบ้าน หากแต่มีความสุข ที่ได้มากกราบไหว้ผู้ใหญ่ของแผ่นดินที่ควรกราบไหว้ และกลับมาพร้อมกับประสบการณ์ ข้อคิด หลักธรรม อันหลากหลาย จึงบอกกับตัวเองว่า จะต้องกลับมากราบท่านอีกครั้งหนึ่งอย่างแน่นอน

เปิดใจน้องแน็ก : เอิวิตรา ศิระสาสตร์ ศิลปินคุณธรรมปี 48

น้องแน็ก ศิลปินรุ่นใหม่ในร่มเงาของกลุ่มอาร์เอส คือเด็กไทยไฟต์คนแรกที่เราอยากแนะนำให้คุณผู้อ่านได้รู้จักตัวตนของเธอ ว่าทำไมเด็กสาวอักษรเลือดสีชมพูแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุเพียง 22 ปี จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นศิลปินคุณธรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำปี 48 ที่จัดขึ้นโดยโครงการรวมดวงใจศิลปินเพื่อพระพุทธศาสนา ที่รับมอบรางวัลไปเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันวิสาขบูชาปีนี้พร้อมๆ กับ แदन-วรเวช ดาหวงศ์, ปีม-กวี ต้นจรรักษ์ ศิลปินในค่ายเดียวกัน

ทั้ง 3 คนเปิดใจถึงความรู้สึกว่าในตอนนั้นว่า "เป็นอีกหนึ่งรางวัลซึ่งนำความภาคภูมิใจมาให้พวกเราและครอบครัว พวกเราเองได้นำแนวทางของพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีสติในการใช้ชีวิต และคิดว่าคุณธรรมเป็นหัวใจของการดำเนินชีวิตของพวกเราทุกคน"

แต่วันนี้ เราได้มีโอกาสจับเข่าคุยกับน้องแน็กโดยตรง แล้วคุณจะรู้ว่าเด็กไทยไฟต์คนนี้ น่าสนใจเพียงใด

□ ไม่ทราบตอนนี้ทำอะไรอยู่ มีผลงานอะไรบ้างคะ

"สวีสวีคะ แน็ก เอิวิตรา ศิระสาสตร์คะ ผลงานล่าสุดตอนนี้กำลังถ่ายละครอยู่คะเรื่อง "มนต์รักลือตเตอร์" เล่นคู่กับ แदन-วรเวช กับ โบกี้ จักรินทร์ คะ น่าจะออกอากาศประมาณปลายๆ เดือนพฤศจิกายนนี้คะ"

□ เข้าสู่การโตอย่างไรคะ ใครเป็นผู้แนะนำ

"ประกวดการแสดงคะ แล้วก็ได้รางวัลชนะเลิศ เลยได้เข้าวงการมาเล่นละคร"

“

เวลาแน็กจะตัดสินใจที่จะทำอะไรไปนั้น
แน็กจะคิดถึงคุณแม่ว่า
ถ้าแน็กทำไปแล้ว
ท่านจะรู้สึกอย่างไร
จะเสียใจกับสิ่งที่แน็ก
ทำหรือเปล่า

”

□ การใช้ชีวิต (life style) ณ ปัจจุบันกับอดีตก่อนเข้าสู่การมีอะไรเปลี่ยนแปลงมากมาย

"เปลี่ยนไปมากเลยคะ แน็กต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น ต้องมีวินัยในตัวเองสูงมาก เพราะว่าการนี้ค่อนข้างต้องใส่ใจตัวเอง และต้องระวังในเรื่องการวางตัว ที่แสดงออกไปทุกอย่าง เพราะว่าเมื่อเราเข้ามาอยู่ตรงจุดนี้แล้ว เราเป็นคนของประชาชน และทุกคนจับตามองเราอยู่ อีกอย่างวงการนี้เป็นเหมือนแสงสีที่ ทำให้คนหลงง่าย แน็กจะคอยระวังตัวไม่ให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง"

□ ในฐานะที่เป็นดารานักแสดงวัยรุ่น ที่มีชื่อเสียง มีผลงานมากมาย มีวิธีการจัดสรรเวลาอย่างไรไม่ให้เสียทั้งงานแสดงและการเรียนซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบหลัก

"อันดับแรกต้องมีวินัยในตัวเองสูง และต้องมีความรับผิดชอบสูงมาก เพราะเราทั้งเรียน และก็ทำงานไปด้วยในขณะเดียวกัน บางครั้งอาจมีบ้างที่เหนื่อย และท้อ แต่แน่แท้จะพูดกับตัวเองเสมอว่าน้อยคนนักที่จะสามารถมายืนตรงจุดนี้ได้ เมื่อเรามีโอกาสแล้ว เราควรทำมันให้ดีที่สุด แม้ว่าจะใช้ความพยายามและความอดทนสูงแค่ไหน เพราะทุกอย่างไม่เกินความสามารถของเรา"

□ เวลาว่างส่วนใหญ่ หลังจากการเรียนและงานแสดงใช้ไปกับการทำอะไรคะ

"แน่แท้เป็นคนชอบอ่านหนังสือมากค่ะ อ่านทุกแนว แน่แท้คิดว่าการอ่านหนังสือเป็นการเพิ่มอาหารให้กับสมองของเรา ได้รู้ว่าโลกนี้เขาก้าวกันไปถึงไหนแล้วด้วย นอกจากการอ่านหนังสือแล้ว แน่แท้มีกิจกรรมอีกอย่างคือการเต้นลีลาศ เพราะเป็นการออกกำลังกายอีกประเภท หนึ่งที่ทำให้เพลินและผ่อนคลายได้ด้วย"

□ คิดว่าในฐานะที่เป็นดารานักแสดง ที่มีชื่อเสียง และการที่เป็นคนของประชาชน การวางตัวและการดำเนินชีวิตของเรามีความยุ่งยากลำบากมากมั๊ย

"สำหรับการวางตัวก็มีบ้าง บางครั้งนะคะที่ค่อนข้างวางตัวลำบาก เวลาจะทำอะไรต้องคิดให้ดีกว่าที่จะทำอะไรลงไป เพราะว่าเราเป็นคนของประชาชนเป็นที่จับตามองอยู่"

□ ขอทราบความเห็นต่อวัยรุ่นไทย ในยุคที่สังคมเต็มไปด้วยเทคโนโลยีและอารยธรรมจากต่างชาติ ตลอดจนกระแสการคลั่งไคล้ในวัตถุนิยมในปัจจุบัน

"ถ้าพูดถึงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีนะคะ แน่แท้คิดว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก ทำให้เราสามารถเข้าถึงข่าวสาร และค้นคว้าหาข้อมูลอะไรก็ง่ายมากขึ้น แต่มันก็มีข้อเสียเหมือนกันนะคะ ตรงที่ว่าทำให้คนเราปัจจุบันมีปฏิสัมพันธ์กันน้อยลงสนใจคนรอบข้างน้อยลงไปคะ"

"สำหรับกระแสวัตถุนิยมของวัยรุ่น แน่แท้คิดว่าอาจจะเป็นเพราะว่าวัยรุ่นเห็นพวกดารา นักแสดงใช้กันก็เลยทำตาม แต่ว่าเมื่อมองอีกมุมสำหรับดารานักแสดงที่ใช้ของพวกนี้เขาก็ไม่ผิดเพราะเขาสามารถทำงานหาเงินและมีรายได้เป็นของตนเอง แต่สำหรับวัยรุ่นที่ยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง ไม่ควรทำตามนะคะ ควรจะมีรายได้เป็นของตัวเองก่อนจะดีกว่า"

□ รู้สึกอย่างไร ต่อรางวัล "ศิลปินคุณธรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาปี48"

"รู้สึกภูมิใจและเป็นเกียรติมากๆ ค่ะ ที่ได้รับเลือกให้เป็นศิลปินคุณธรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา ซึ่งได้เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับน้องๆ เยาวชน คนรุ่นใหม่คะ"

□ คิดว่าครอบครัวมีส่วนต่อรางวัลที่ได้รับหรือไม่

"สำหรับแน่แท้แล้วครอบครัวมีผลมากค่ะ เพราะว่ากว่าที่แน่แท้จะเป็นแน่แท้ในวันนี้ได้ คุณพ่อคุณแม่ของแน่แท้ช่วยกันเลี้ยงดู สร้างพื้นฐานที่ดีให้กับแน่แท้ ทั้งเรื่องการศึกษา ความคิด อีกเรื่องที่สำคัญที่สุดก็คือ เวลาแน่แท้จะตัดสินใจที่จะทำอะไรไปนั้น แน่แท้จะคิดถึงคุณแม่เสมอว่าถ้าแน่แท้ทำไปแล้วท่านจะรู้สึกอย่างไร จะเสียใจกับสิ่งที่แน่แท้ทำหรือเปล่า ซึ่งนี่ก็เป็นสิ่งที่เห็นได้เลยว่าในชีวิตแน่แท้ครอบครัวมีผลกับทุกๆ อย่างจริงๆ"

□ สุดท้ายนี้อยากฝากถึงวัยรุ่นไทย ต่อการใช้ชีวิตในยุคที่สังคมเต็มไปด้วยเทคโนโลยีและอารยธรรมจากต่างชาติคะ

"แน่แท้มองออกเป็น 2 ด้านนะคะ มันมีทั้งด้านที่ดี และด้านที่ไม่ดี แน่แท้จึงอยากให้วัยรุ่นเลือกรับแต่ในด้านดีจะดีกว่า เพราะจะทำให้เปิดโลกทัศน์กับเราให้กว้างขึ้น"

"สุดท้ายนี้แน่แท้ขอฝากให้วัยรุ่นคิดเสมอว่า อย่าละเลยศีลธรรมความดีงาม เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญไม่แพ้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี"

เด็กไทยไฟต์คนนี้ คงจะเป็นที่ชื่นชมทั้งในฐานะลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นนักแสดงตัวอย่างให้กับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน และเป็นคนดีของสังคมได้อย่างที่ตั้งใจไว้แน่นอน...คุณผู้อ่านเห็นด้วยไหมละคะ

เปิดตัวคุณยาย

คุณยาย มีหลานสาวสุดรักอยู่เพียงคนเดียว เป้าทะนุถนอมมาตั้งแต่เท่าเท่าฝ่าหอย จนวันหนึ่งหลานสาวสุดรักที่ชื่อ "หนูเหม่ม" ก็มีอันต้องออกไปเผชิญโลกกว้างด้วยการได้รับทุน พม. (พ่อแม่) ไปศึกษาต่อยังดินแดน แห่งเสรีภาพหรืออเมริกา แม้ว่าจะต้องห่างเรื่องการต่อสู้ชีวิตนัก เพราะน้ำสาวที่ไปเปิดร้านอาหารไทยที่แอลเอ รับประทานจะดูแลหนูเหม่มอย่างดี แต่ประสาผู้สูงอายุ ก็มีเหตุให้คุณยายต้องเสียน้ำตาไปหลายหยดที่ตอนเมือง

และต่อไปนี่คือเรื่องราวที่คุณยายใช้เวลายามว่าง เขียนอีเมลล์คุยกับหลานสาวในทุกเรื่องที่เป็นความภูมิใจในคำว่าไทยของคุณยาย ด้วยหวังจะสอดแทรกกล่อมเกลาลานสาวโดยปริยาย ไม่ให้หลงไหลวัฒนธรรมตะวันตกจนเกินงาม...

เชิญคุณๆ ที่รักติดตามอ่านจดหมาย(ลับ) คุณยายได้ ณ บัดนี้

To : หนูเหม่มของยาย
Subject : หนูจะทำอะไรในวัน
ลอยกระทง ปีนี้จ๊ะ

เป็นยังไงบ้างจ๊ะ หลานรักของยาย ช่วงนี้ไม่เห็นหนูออนไลน์เลยนะ หนูคงรู้ว่ายายคิดถึงหนูตลอดเวลา ยิ่งหลังเกษียณ ยายยังมีเวลาว่างมาก เลยสบโอกาสเหมาะ ไปรื้อค้นตู้หนังสือที่ฝุ่นเขรอะเอามาปัดฝุ่น แล้วก็เลยนั่งอ่านจนเพลิน อย่างเรื่องโจนาทาน ก็พิงต้นนางนวล ที่ยายเคยเล่าให้หนูฟังตอนเด็กๆ ใจ หนูยังเคยบอกว่าอยากเป็นโจนาทานจัง จะได้ บินไปไหนได้แบบนก แล้วเป็นไงล่ะ ตอนนี้นูก็บินปร้อจากยายไปเสียไกลโพ้นเชียะ

แต่ความจริงก็ตინะ ยายได้อ่านบททวนอะไรต่อมิอะไรตั้งเยอะแยะ ยิ่งอ่านไป ก็อดคิดถึงหนูไม่ได้ เพราะหนู

ชอบให้ยายอ่านหนังสือให้ฟังก่อนนอน ทุกคืน ถ้าวันไหนยายเหนื่อยมากๆ หนูก็จะงอแงไม่ยอมนอน จนยายต้องใจอ่อนนี่ก็ใกล้จะถึงเทศกาลลอยกระทงแล้ว หนูเตรียมตัวจะไปลอยกระทงที่ไหนละ เพื่อนยายบอกว่าที่แอลเอเค้าก็จัดเทศกาลลอยกระทงกันทุกปีนะ มีการประกวดนางนพมาศอะไรกันด้วย ซึ่งยายก็เห็นในเมืองไทยทำกันจนกลายเป็นประเพณีไปหมดแล้ว จนทำท่าจะลืมไปแล้วว่า เค้าจัดงานลอยกระทงกันเพื่ออะไร เห็นมีแต่กิจกรรมสนุกสุดเหวี่ยงกันจนน่าเป็นห่วงจริงๆ

บางสถาบันถึงกับทำวิจัยออกมาว่าเด็กๆ ไทยเราเสียตัวกันในวันลอยกระทงมากเป็นอันดับสองรองจากวันวาเลนไทน์เชียวนะ ..เหม่ม อะไรมันจะไปไกลกันขนาดนั้น

ยังจี้ดีกว่า เตี่ยวยายเล่าให้ฟังถึงที่มาของวันลอยกระทงก็แล้วกัน หนูจะได้ไปช่วยเล่าต่อให้เพื่อนๆ ในเน็ตของหนูได้รู้กันเยอะๆ ใจ ดีไหม แล้วหนูจะรู้ว่าบรรพชนไทยเรานั้น ท่านมีความคิดแยกคายในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างรู้คุณค่ายังไง

ประเพณีลอยกระทงนั้น เกิดขึ้นมานับพัน ๆ ปีแล้วนะ เชื่อว่าเริ่มจากประเทศอินเดียแล้วก็ผ่านเข้ามาถึงเมืองไทยทางศาสนาพราหมณ์ในสมัยกรุงสุโขทัย

มีบันทึกถึงความเชื่อหลาย ๆ อย่างที่เป็นที่มาของประเพณีลอยกระทง เช่น เชื่อว่าเป็นการบูชาและขอขมา

แม่พระคงคา ด้วยเหตุที่เราใช้น้ำในแม่น้ำอาบกินกันมาตลอดทั้งปี ก็น่าจะมีสักวันที่เราระลึกถึงคุณของแม่น้ำ

อีกความเชื่อหนึ่งก็เป็นเรื่องของการสะเดาะเคราะห์อย่างเช่นที่เขาลอยโคมกันในทางภาคเหนือโงละ เขาถือว่าการลอยโคม ก็เสมือนการลอยบาปเคราะห์ให้หลุดจากตัวเรา ดังนั้นบางที่เขาเรียกพิธีนี้ว่าเป็นพิธีลอยเคราะห์

อีกกระแสหนึ่งก็เชื่อว่าเป็นการบูชาพระเจ้าทั้งสามในศาสนาพราหมณ์ คือพระอิศวร พระนารายณ์และพระพรหม โดยเรียกว่าเป็นพระราชพิธีจองเปรียง

“

*ยายอยากให้หนูภาคภูมิใจ
ในความเป็นไทยของเรา
จะได้คุยกับเพื่อน ๆ ของหนู
ได้อย่างมั่นใจ ว่าคนไทยเรา
มีของดี ๆ อยู่มากมาย
ที่คนแก่คนแก่สั่งสมให้พวกเรา*

”

ครั้นคนไทยรับนับถือพระพุทธศาสนาที่มีพิธียกโคมเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ พระจุฬามณี ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ส่วนเรื่องของนางนพมาศนั้น ก็มีกล่าวถึงในตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ว่า พระนางเป็นพระสนมเอกของพระร่วงหรือพ่อขุนรามคำแหง แห่งกรุงสุโขทัย เป็นผู้ริเริ่มประดิษฐ์กระทงสำหรับลอยประทีปเป็นรูปดอกบัวบาน ซึ่งต่อมามีนักประวัติศาสตร์ รุ่นใหม่แย้งว่านางนพมาศอาจไม่มีตัวตนจริงก็ได้ เพราะเพิ่งแต่งขึ้นใหม่ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์นี่เอง เรื่องนี้ก็ต้องให้เป็นหน้าที่ของนักประวัติศาสตร์เค้าชำระสะสางกันเอง

สรุปแล้ว ไม่ว่าจะแนวคิดไหน ก็ล้วนสะท้อนความคิดในเรื่องของการกตัญญูรู้คุณต่อสายน้ำและแผ่นดินเกิดนั่นเอง แล้วทำไมต้องวันเพ็ญเดือนสิบสองไข่มุข หนูต้องถามในใจแน่ ๆ

ก็เพราะในช่วงนั้นเป็นช่วงที่น้ำเต็มตลิ่ง อย่างที่หนูคงเคยได้ยินเพลงเก่า ๆ ที่ร้องกันว่า "เดือน11 น้ำนอง เดือน12 น้ำทรง" นั่นแหละ แล้วก็ตรงกับช่วงที่ลมหนาวเริ่ม โขยมาเป็นช่วงที่ขาวนาพอมีเวลาว่าง และน้ำในแม่น้ำก็ใส

สะอาดและไหลเอื่อยๆ เมื่อสะท้อนแสงจันทร์วันเพ็ญด้วย ก็ยิ่งสุดแสนจะโรแมนติกเขียวละหลานเอ๊ย

ที่นี่ หนูก็คงจะพอทราบที่มาที่ไปของการลอยกระทงแล้วนะ ต่อมาเราก็มีพัฒนาการกลายเป็นประเพณีที่หลากหลายยิ่งขึ้นที่เด่นๆ ก็มีประเพณีเป็งของทางเหนือ ซึ่งมีการทำโคมลอย ทั้งแบบโคมไฟและโคมควัน หนูเอาไปคุยอวดเพื่อนๆ ฟรังได้เลยว่า ประเทศไอนะเล่นบอลลูนแบบอึดอากาศร้อนมานับพันปีแล้ว

ถัดมาที่ตาก ก็มีการลอยกระทงสายที่ใช้กะลามะพร้าวมาทำกระทงลอยต่อเนื่องกันนับพันใบ นำทิ้งไปอีกแบบ ลงมาอีกหน่อยก็คืองานเผาเทียนเล่นไฟที่สุโขทัย นี่ก็น่าจะเป็นต้นแบบของงานไลท์แอนด์ซาวนด์ขนาดใหญ่ที่เขยวนา...

ไปดูทางอีสานก็มีประเพณีไหลเรือไฟ ที่เขาเอาเรือมาแต่งด้วยหยวกกล้วย ติดโคมไฟให้เป็นรูปในวรรณคดีและคติทางพุทธศาสนา เล่นกันละลานตา นำประต๋บใจแถมไม่ต้องเสียตูดด้วยเพราะทุกงานที่นำมาใช้วัสดุธรรมชาติทั้งสิ้น เห็นไหมว่าแค่ประเพณีลอยกระทงอย่างเดียว ก็มีที่มาที่ไปและความหลากหลายทางภูมิปัญญาของบรรพชนไทยในแต่ละท้องถิ่นที่น่าทึ่งขนาดไหน

*ยายอยากให้หนูภาคภูมิใจในความเป็นไทยของเรา
จะได้คุยกับเพื่อนๆ ของหนูได้อย่างมั่นใจ ว่าคนไทยเรามี
ของดี ๆ อยู่มากมายที่คนแก่คนแก่สั่งสมให้พวกเรา เพียง
แต่เราจะช่วยกันรังสรรค์ต่อให้มันพัฒนาไปอย่างถูกต้อง
ได้ยิ่งไ้ เท่านั้นแหละ*

แหม..เมส์ฉบับนี้หนักไปหรือป่าวจ๊ะหนู ยังไงก็เขียนมาเล่าให้ยายฟังบ้างนะ ว่าหนูและเพื่อนๆ ไปทำอะไรในวันลอยกระทงกันบ้าง

ยายเมื่อยมือแล้วละ ขอตัวไปเอนหลังก่อนละกัน เป็นเด็กดินะจ๊ะ หลานรักของยาย...บายจ้า

สวัสดิ์ คุณผู้อ่านที่รัก เป็นยังไงกันบ้างคะ สำหรับวารสาร "คุณธรรม" เล่มแรกของเรา หนักไป เบาไป อย่างไร ก็ส่งข่าวคราวความคิด ความเห็น มาคุยกันได้นะคะ ไม่ว่าจะส่งไปรษณียบัตรตามที่อยู่หน้าซอง หรือทางอีเมล มายังทีมงานผู้จัดทำที่ stylecreative@yahoo.com ก็ได้ เพื่อช่วยกันสร้างสรรค์วารสารนี้ ให้เป็นแหล่งรวมกิจกรรมทำดี อย่างแท้จริง

เอาละ เรามาสนุกกับคำถามง่าย ๆ จากเรื่องราวดี ๆ ที่เราอ่านกันมาแล้ว ถ้ามอง่ายตอบง่ายได้รางวัลชัวร์ ๆ

<p>1. การพัฒนาให้คุณธรรม-จริยธรรม เป็นระเบียบวาระแห่งชาตินั้น จำเป็น ต้องอาศัยหนทางแห่งการส่งเสริมให้ คนมีคุณธรรม-จริยธรรมสูงขึ้นด้วย อะไร</p> <p>ก. มรรค 4
ข. มรรค 8
ค. มรรค 10</p> | <p>2. โครงการต่อเนื่องของค่ายผู้นำ ยุวชนศาสนสัมพันธ์นั้นจะจัดในรูปแบบใด</p> <p>ก. จัดโดยโรงเรียนมัธยมประจำ จังหวัดทั่วประเทศ
ข. จัดโดยโบสถ์นิกายโรมันคาทอลิกทั่วประเทศ
ค. จัดโดยสังฆมณฑลทั่วประเทศ</p> | <p>3. น้องแนนท์ เอวิตรา ศิลปินในเครือ อาร์เอส ได้รับรางวัลใด</p> <p>ก. ศิลปินหน้าใหม่ดีเด่น ประจำปี 2548
ข. ศิลปินคุณธรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำปี 2548
ค. ศิลปินตัวอย่างด้านรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดประจำปี 2548</p> |
|---|---|---|

เห็นไหมคะ ไม่ยากเลยใช่ไหม เพราะทุกคำตอบก็อยู่ในเนื้อหาของวารสารเล่มนี้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นอย่ารอช้า นะคะ รีบเขียนคำตอบที่ถูกต้องในกรอบด้านล่าง กรอกชื่อที่อยู่ของคุณมาด้วย แล้วตัดใส่ซองติดแสตมป์ส่งมาที่ (ใครไม่อยากจะตัดหนังสือ ก็ใช้ถ่ายสำเนามาได้นะคะไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด)

กอง บก.วารสาร "คุณธรรม"

32/152 ซอย 65 ถ.รามอินทรา ลาดพร้าว กทม.10230

50 ท่านแรกที่ตอบถูก จะได้รับของขวัญเก๋ไก๋จากศูนย์คุณธรรม ที่ทุกท่านใช้ประโยชน์ได้อย่างแน่นอน หมดเขตส่งคำตอบในวันที่ 20 พย.2548 นี้คะ
แล้วพบกันใหม่ ฉบับหน้า วันพ้อแห่งชาติคะ

✂ ตัดตามรอย

สนุกกับศูนย์คุณธรรม ฉบับ พง.2548

ชื่อผู้ตอบ..... นามสกุล.....

ที่อยู่.....

โทร.....อีเมลล์(ถ้ามี).....

- ขอตอบว่า**
- ข้อ 1 คำตอบที่ถูกต้อง
- ข้อ 2 คำตอบที่ถูกต้อง
- ข้อ 3 คำตอบที่ถูกต้อง

พื้นที่นี้กองบก. "คุณธรรม" หวังให้เป็นที่ยี่รวมของกิจกรรมดี ๆ จากทุกสารทิศ หากสมาชิกเครือข่าย หรือกลุ่มกิจกรรมใดที่มีแผนงาน กิจกรรม งานสัมมนา ออกค่าย การประชุม หรืองานพิเศษอะไรก็ตาม ที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ๆ ในแวดวงเดียวกัน กองบก. "คุณธรรม" ยินดีเป็นตัวกลางเผยแพร่ให้ด้วยความเต็มใจ เพียงแต่ขอให้เป็นการแจ้งข่าวกิจกรรมที่จัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 เดือน เพื่อไม่ให้ข่าวล้าสมัยอันเนื่องมาจากขบวนการพิมพ์ ขอขอบคุณครับ

ชื่องาน	สถานที่จัด	วัน-เวลา
งานมหาปวารณาครั้งที่ ๒๔	พุทธสถานปฐมมโศก	4-5 พ.ย.48
ตักบาตรเทโว และวันเกิดปฐมมโศก	พุทธสถานปฐมมโศก	6-7 พ.ย.48
งานประชุมวิชาการ นิทรรศการและการแข่งขันตอบปัญหาเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัฒนาดี	ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ และหอประวัติจุฬาฯ	11 พ.ย.48
โครงการต่อ ยอดอบรมผู้นำยุวชนศาสนสัมพันธ์	สถาบันฝึกอบรมผู้นำ ติดต่อ โทร 0 1853 5000	12-17 พ.ย.48
กฐินพระราชทานสำหรับสมาชิกยุวพุทธฯและผู้สนใจทั่วไป	วัดพิชัยญาติการาม กรุงเทพฯ ติดต่อ โทร 0 2805 0790-4	13 พ.ย.48
วิปัสสนา นานาชาติ(ภาษาอังกฤษ) ชาวต่างประเทศและชาวไทยที่สนใจ จำนวน 72 คน	ยุวพุทธิกสมาคม ศูนย์ 2 ติดต่อ โทร 0 2805 0790-4	14-20 พ.ย.48
โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตรุ่นที่ 67	สถาบันฝึกอบรมผู้นำ ติดต่อ โทร 0 1853 5000	16-19 พ.ย.48
หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุขของคุณแม่สิริ โดยมูลนิธิศูนย์วิปัสสนาเชียงใหม่	ศูนย์วิปัสสนาเชียงใหม่ 2 จ.เชียงใหม่ ติดต่อ อ. ศิริพร 0 5322 5570	19-26 พ.ย.48
หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุขของคุณแม่สิริ โดยพระครูภาวนาวินิจู	วัดแดนสงบอสาภาราม จ.นครราชสีมา โทร 0 4421 4823	22-29 พ.ย.48
หลักสูตรพัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุขของคุณแม่สิริ โดยพระครูนนทคุณพิพัฒน์	วัดเชิงเลน จ.นนทบุรี โทร 0 2895 7555-6	29พ.ย.-6ธ.ค.48

คุณธรรมสร้างชาติ

ทำ ดี

ไม่ต้อง

เดี๋ยว

๑ คน ๑ สัจจะ

ทำดีได้ ไม่ต้องเดี๋ยว

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
๔๒๘ บ้านพิษณุโลก (อาคาร ๒) ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒๒ ๗๓๑๘-๒๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๓๑๑
ตู้ ปณ.๑๓ ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒
www.moralcenter.or.th